

Norminstituut Bomen komt met nieuwe landelijke bomennorm

Landelijke bomennorm focust vooral op boomkroonvolume en hoopt onderdeel te worden van landelijke groennorm

Tijdens de Gebruikersdag van Norminstituut Bomen eind mei is een nieuwe Landelijke Bomennorm gelanceerd. De nieuwe Landelijke Bomennorm streeft naar 2,2 kubieke meter boomkroonvolume per vierkante meter. Want, aldus de initiatiefnemers van deze nieuwe norm: een sterk boomkroonvolume is essentieel is voor een gezonde leefomgeving.

Auteur: Heleen Kommers

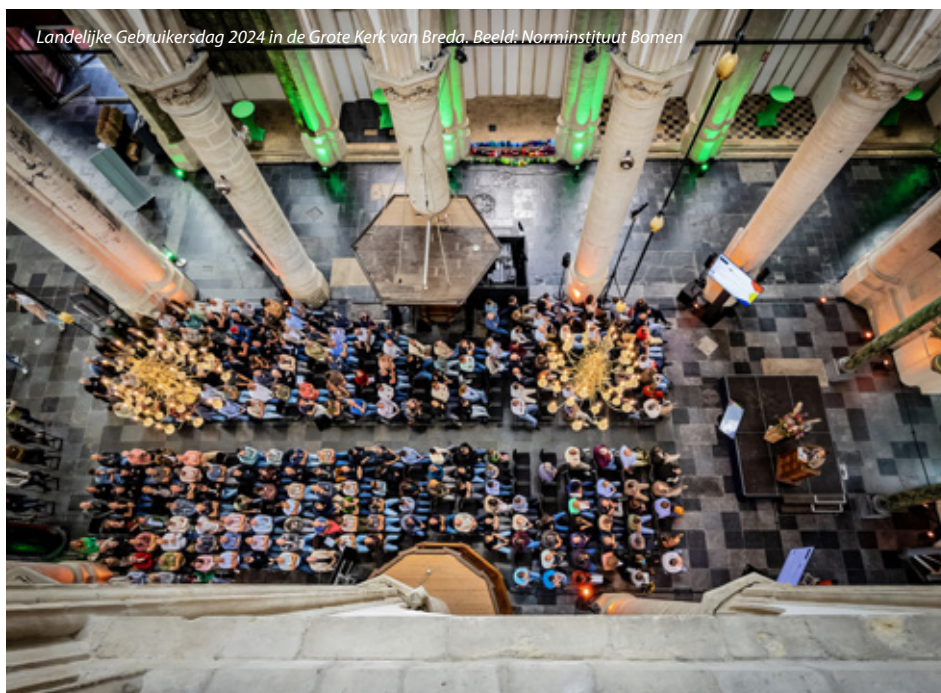
In veel gebieden ontbreekt het aan voldoende BKV, volgens Marc Meijer, oprichter en directeur van het Norminstituut Bomen en initiatiefnemer van deze nieuwe landelijke bomennorm. 'Volgens ons ontbrak er een hulpmiddel om te bepalen hoeveel groen, in de vorm van bomen, nodig is voor een gezonde leefomgeving. Daarom heeft het bestuur van het Norminstituut Bomen de Landelijke Bomennorm laten ontwikkelen. Deze norm heeft de potentie om onderdeel te worden van de landelijke groennorm.'

Boomkroonbedekking en -volume

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat een boomkroonbedekking van minstens 30 procent een groot positief effect heeft op de gezondheid. Prof. dr. Cecil Konijnendijk, lid van de expertgroep van het Norminstituut Bomen, heeft dit wereldwijd bekendgemaakt met de 3-30-300-regel: 'Het getal 30 staat voor het percentage grondoppervlak dat bedekt moet zijn door boomkronen. Dit percentage is vertaald naar boomkroonvolume, omdat het volume een beter inzicht geeft in de grootte van de boom en de mate waarin een boom ecosysteemdiensten levert.'

De streefwaarde van de Landelijke Bomennorm is 2,2 kubieke meter BKV per vierkante meter. Deze 2,2 m³ komt overeen met de 30 procent kroonbedekking en staat voor een gezonde leefomgeving. Voor een project of zelfs een hele wijk is dit getal bruikbaar om de opgave te berekenen. Het is goed om je te realiseren dat de factor tijd altijd van belang is als het om bomen gaat. De omloop van een boom is al snel 40 tot 60 jaar om het BKV te realiseren. Het BKV is ook belangrijk om te bepalen hoeveel ruimte de wortels van een boom nodig hebben om goed te kunnen groeien. Voldoende wortelruimte is cruciaal voor de ontwikkeling van het BKV. Als er ondergronds te weinig groeiruimte is, wordt de bovengrondse ontwikkeling van het BKV belemmerd.

Op projectniveau kan met de Boommonitor het potentiële BKV worden berekend en de bomenbalans worden gemaakt op basis van boomgrootte, kroonvorm, gewenste omlooptijd en groeiplaatssituatie

Landelijke Gebruikersdag 2024 in de Grote Kerk van Breda. Beeld: Norminstituut Bomen

Nulmeting boomkroonvolume

Het startpunt voor het bepalen van de vergroeningsopgave is een nulmeting van het BKV. Deze meting laat zien wat de huidige situatie is en wat de route is naar een gezonde leefomgeving. De waarde van de nulmeting van het BKV kan worden berekend op basis van data of gemeten door gespecialiseerde bedrijven. Bij een meting kan het BKV in zowel privé- als openbare ruimtes worden meegenomen. Bij een berekening via data kan dit meestal niet, omdat alleen gegevens van openbare ruimtes beschikbaar zijn. Om het boomkroonvolume te berekenen, zijn de volgende gegevens nodig: de boomhoogte, de kroondiameter en de hoogte vanaf de grond tot waar de kroon begint.

Stedelijke context

Gemeenten verschillen sterk in grootte, aantal inwoners en inrichting van de openbare ruimte. Voor een realistische en breed geaccepteerde bomennorm is het belangrijk om de mate van

bebouwing mee te nemen in de vergroeningsopgave. In sterk verstedelijkte gebieden is meestal meer inspanning nodig om vergroening te realiseren.

AI-applicatie: 'Vraag het Handboek Bomen'

Een AI-app moet het Handboek Bomen nóg toegankelijker maken. Tijdens de Gebruikersdag van het Norminstituut Bomen konden de deelnemers zelf aan de slag met de applicatie. Ze bleken zeer te spreken over de snelle en correcte beantwoording van de gestelde vragen. Meijer: 'Ook de wereld van licentiehouders verandert snel door alle actuele ontwikkelingen. Met aandacht voor klimaat en bomen willen wij geïnteresseerden gevalideerde kennis bieden op laagdrempelige wijze.'

Voor vragen, suggesties en ervaringen met betrekking tot de Landelijke Bomennorm of over de activiteiten en instrumenten van het instituut kun je contact opnemen met stichting Norminstituut Bomen.

